

Från ledning och stimulans till särskilt stöd, tur och retur!

Annelie van Lunteren

- Rektor, Rosengårdsskolan Malmö Stad.
- Förskollärare.
- Grundskollärare.
- 22 år inom mångkulturella grundskolor i Malmö Stad.

Elin Ingberg Sezayesh

- Biträdande rektor, Sofielundsskolan, Malmö Stad.
- Specialpedagog, Rosengårdsskolan.
- Grundskollärare, 10 år inom förskoleklass, grundskola, SFI inom mångkulturella skolor.

Rosengårdsskolan

- Rosengårdsskolan ligger i området Herrgården och är en F-6 grundskola.
- Utanförskapsskola.
- Samtliga elever har ett annat första språk än svenska.
- 400 elever varav 200 av dem inom 4 års ramen.
- Skolan är under utbyggnad från 2 paralleller till 3 paralleller.
- På skolan arbetar 80 personer.
- Skolans prioriterade åtaganden är språkutvecklande arbete och formativt lärande sedan 2013.

EHT

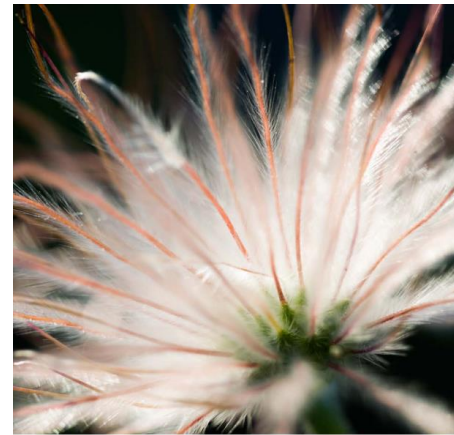
- Skolledning, specialpedagoger, skolsköterskor, kuratorer och psykolog träffas varannan vecka. Skolläkaren medverkar två gånger/termin.
- Fokus på det förebyggande och hälsofrämjande arbetet
- EHT- teamet träffar varje a-lag för konsultationsmöte 3 gånger/termin. Fokus på organisation och gruppnivå. Mycket handlar om Ledning och Stimulans

Resursteam

- Ansvarig skolledare, specialpedagog, speciallärare och logoped.
- Träffas varannan vecka F-2/3-6.
- Fokus på det operativa arbetet med elever.
- Uppföljning av extra anpassningar och särskilt stöd.
- Ny elevvärenden och fördelning.

Hur vi började

- Höstterminen 2014 hade skolverket konferenser kring det nya allmänna rådet – Arbete med Extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

SKOLVERKETS ALLMÄNNA RÅD MED KOMMENTARER

Arbete med extra anpassningar,
särskilt stöd och åtgärdsprogram

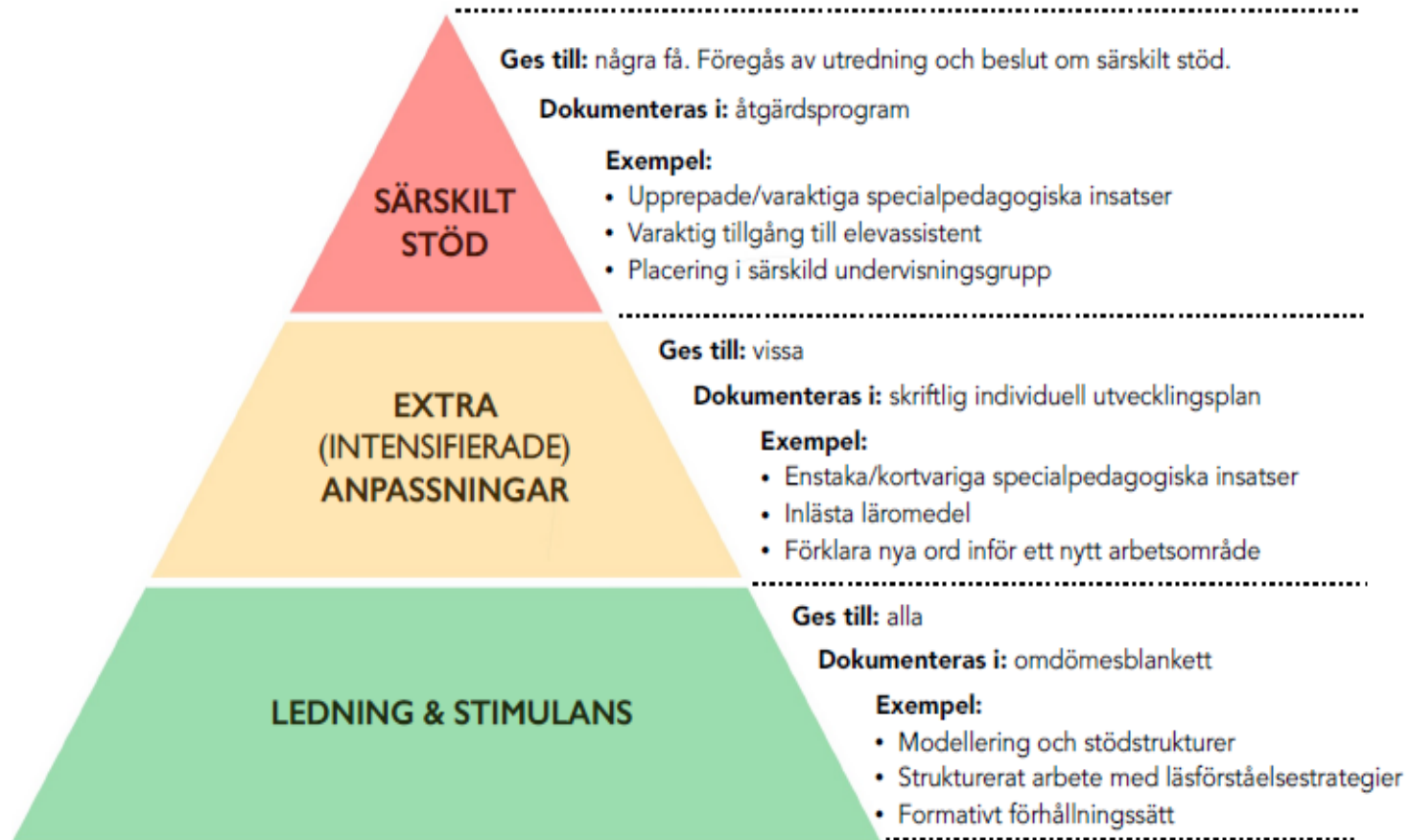
Skolverket

- Hösten 2015 genomförde RUC, Malmö Högskola en kompetensutvecklingsinsats för att ge nyckelpersoner stöd i implementeringen av *Allmänna råd* för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.
- Parallellt med denna utbildning arbetade Annelie och Elin fram en plan för implementering av både stödmaterialet och det allmänna rådet till vår skola, Rosengårdsskolan.

STÖDNIVÅER INOM SKOLAN

Av leg. logoped Ida Rosqvist, 2016

Att förstå den egna verksamheten

- **Ledning och stimulans**

Alla elever ska få ledning och stimulans. När vi tittade närmare på kvalitén på undervisningen fick vi bekräftat att lärarna i den egna undervisning arbetade med insatser som var kopplade till just ledning och stimulans.

Extra anpassningar

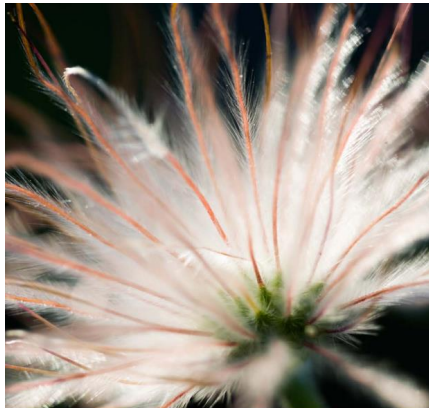
Vissa elever behöver extra anpassningar. Vi kunde även identifiera att olika typer av anpassningar gjordes på både grupp och individ- nivå.

- **Särskilt stöd**

En del elever behöver dessutom särskilt stöd. Det särskilda stöd som gavs handlade egentligen om ledning och stimulans samt extra anpassningar. Vilket blev synligt när vi kvalitetsgranskade våra åtgärdsprogram.

Kompetenshöjande insats för personalen

- Skolan hade en heldagsutbildning kring allmänna rådet och stödmaterialet.
- Målet med denna dag var att synliggöra allt det arbete som redan görs på skolan och att sortera rätt. Vad hör hemma var?

SKOLVERKET'S ALLMÄNNA RÅD MED KOMMENTARER

Arbete med extra anpassningar,
särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skolverket

”Ni gör redan jobbet,
utvecklingsarbetet består därför av att
sätta nya ord och begrepp på det vi
redan gör”

Vilka fungerande processer har ni idag i era verksamheter kring arbetet med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd?

Ledning och stimulans

- Dokumenteras i omdömesblanketten

Omdömesblankett för grundskolans årskurs 1–3

Ämne	Elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven			Ämnesspecifika kommentarer
	Otillräckliga kunskaper	Godtagbara kunskaper	Mer än godtagbara kunskaper	
Bild	☐	☐	☐	
Engelska	☐	☐	☐	
Hem- och konsumtionskunskap	☐	☐	☐	
Idrott och hälsa	☐	☐	☐	
Matematik	☐	☐	☐	
Modernmål	☐	☐	☐	
Musik	☐	☐	☐	
Naturorienterande ämnen	☐	☐	☐	
Samhällsorienterande ämnen	☐	☐	☐	
Slöjd	☐	☐	☐	
Svenska	☐	☐	☐	
Svenska som andraspråk	☐	☐	☐	
Teknik	☐	☐	☐	

 Skolans insatser - en beskrivning av skolans ansvar för hur skolan ger stöd och stimulans för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt. Beskrivningen är ett underlag för den framtygande planeringen på sid. 13-14

_____
LÄRARE

_____
LÄSAR

_____
DATUM

Skolans insatser - en beskrivning av skolans ansvar för hur skolan ger stöd och stimulans för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt. Beskrivningen är ett underlag för den framåtsyftande planeringen på sid. 13-14.

För att ge dig möjlighet att nå så hög måluppfyllelse som möjligt arbetar vi med en tydlig struktur med bildstöd, denna struktur möter du på alla lektioner för att du ska känna igen dig och få en förförståelse för vad som ska hända under lektionen. På tavlan står det alltid ett tydligt mål så att du vet vad du ska kunna när lektionen är slut, dessa mål utvärderas till exempel genom en exit ticket för att vi som pedagoger ska få syn på vad just du har lärt dig under lektion för att sedan kunna planera vidare.

Vi använder våra chroom books som pedagogiska hjälpmedel och du har också tillgång till inläsningstjänst där våra läromedel är inlästa. Genom att använda intowords kan du lyssna på din eller andras texter. Sceencastify är ett annat tillägg på chroom datorerna som vi använder för att utveckla din muntliga förmåga. På många lektioner är vi två pedagoger för att kunna stötta dig och ge dig möjlighet att utveckla just dina mål.

För att ge dig möjlighet att utveckla din läsförståelse modellerar och tränar vi på att använda läsförståelsestrategierna i alla ämnen och på olika typer av texter.

Dokumentation av extra anpassningar

- **Inga checklistor!**
- Dokumentation med utgångspunkt utifrån vad de undervisande lärare gör för varje enskild elever som gör skillnad just för den eleven.

Från elevs IUP

- **Extra anpassningar:**
- Du kommer att använda dig av laborativt material för att utöka förståelsen av de olika fenomenen inom No. Du kommer att se olika no-filmer som skapar förståelse och väcker nyfikenhet i de aktuella arbetsområdena. Du kommer att arbeta mycket med begrepp och stödmeningar samt kommer att ha ordbilder till alla No begrepp vi stöter på. En del uppgifter kommer att du få höra inspelade. Under bedömningstillfällen kommer du att få en uppgift i taget så att du kan få chansen att visa dina förmågor.

”Om det inte är dokumenterat som en extra anpassning så syns inte behovet vid ett eventuellt skolbyte”

Ny dokumentation kring särskilt stöd

- Synliggöra skillnader i arbetet med tidigare åtgärdsprogram och utredning om särskilt stöd.
- Inga mål skrivs i åtgärdsprogrammen... endast åtgärder!
- Det är i sin tur åtgärdsprogrammen som ska utvärderas....
- Ansvarsfördelningen förändras eftersom elevhälsan måste vara med och besluta om åtgärdsprogrammen.

När började vi se resultat?

- Skolinspektionen och SPSM:s kvalitetsgranskning av extra anpassningar Vt-16.
- Genomförande av utvecklingssamtalen (Vt-16).
- Överlämningar för elever som slutade åk 6 samt började på andra skolor (juni 2016).
- Rapporten från Skolinspektionens kvalitetsgranskning.
- Skolinspektionens riktade tillsyn besök Ht-2016.

ges förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har inte identifierat några utvecklingsområden i skolans arbete med extra anpassningar och avslutar härmed kvalitetsgranskningen vid Rosengårdsskolan i Malmö kommun.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Thomas Nilsson
Undervisningsråd/Föredragande

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens l

Vilka förändringar har vi gjort

- De rutiner vi arbetade fram under vår implementering har redan reviderats 2 gånger.
- Det är ett ständigt förändringsarbete där vi hela tiden lär och utvecklas.

Framgångsfaktorer

- Våga släppa och gå vidare – Förändring tar tid och kraft.
- Att inte fastna i de olika bitarna – se helheten och hur allt hänger ihop. Formativt lärande.
- Att våga vara kritisk till det egna arbetet – det är undervisningen som ska förändras.
- Olika roller har olika uppdrag mot samma mål.

Frågor?

TACK FÖR OSS

Kontaktuppgifter:

annelie.vanlunteren@malmo.se

elin.sezayesh@malmo.se